

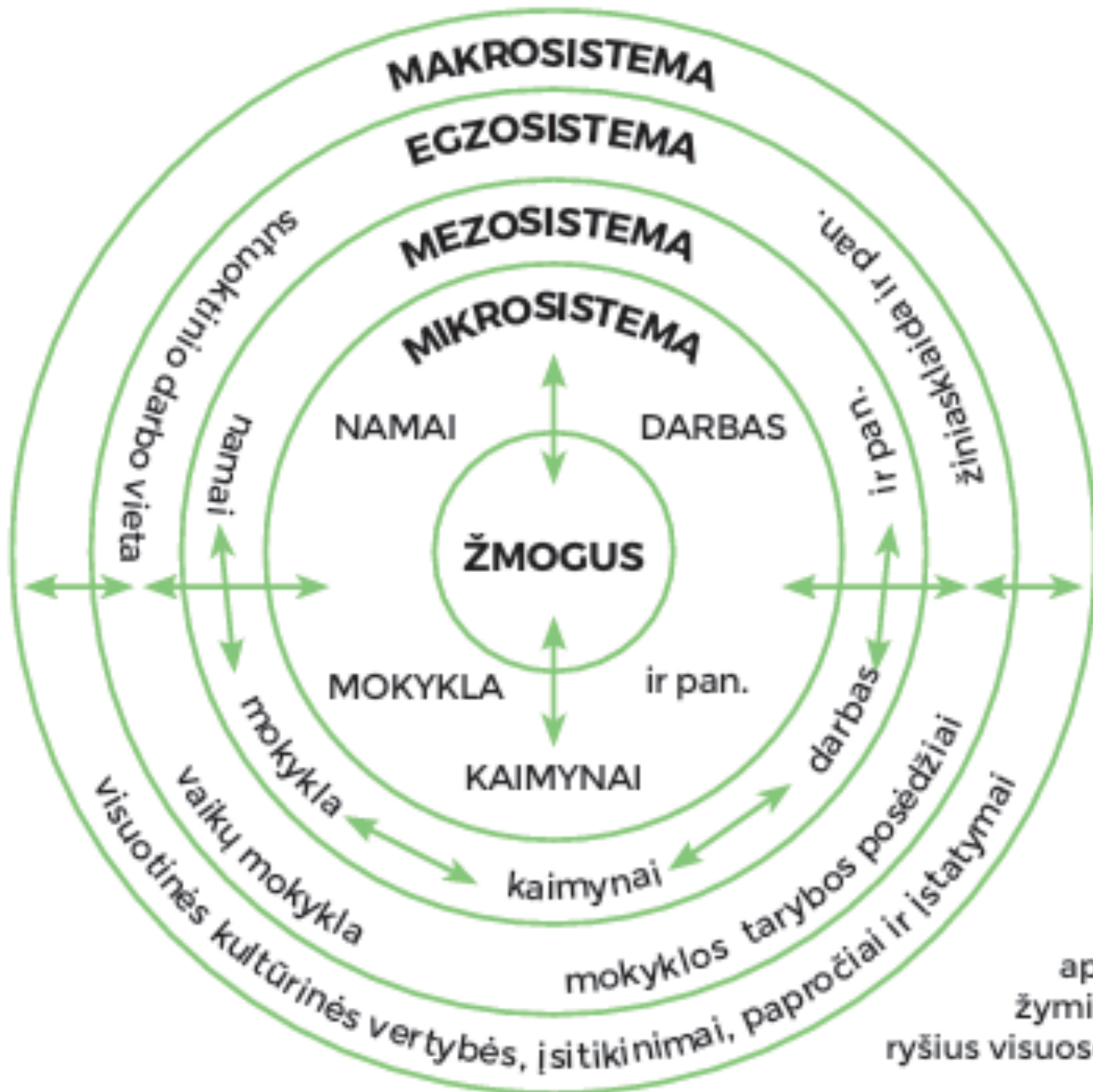
PMN rizikos ir apsauginiai veiksniai

Edukologas Ramūnas Aušrotas
Rengimo šeimai asociacija

**Mokymai visuomenės sveikatos specialistams
“Probleminio medijų naudojimo įveika ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigose”
2024 m. lapkričio 20 d., Vilnius**

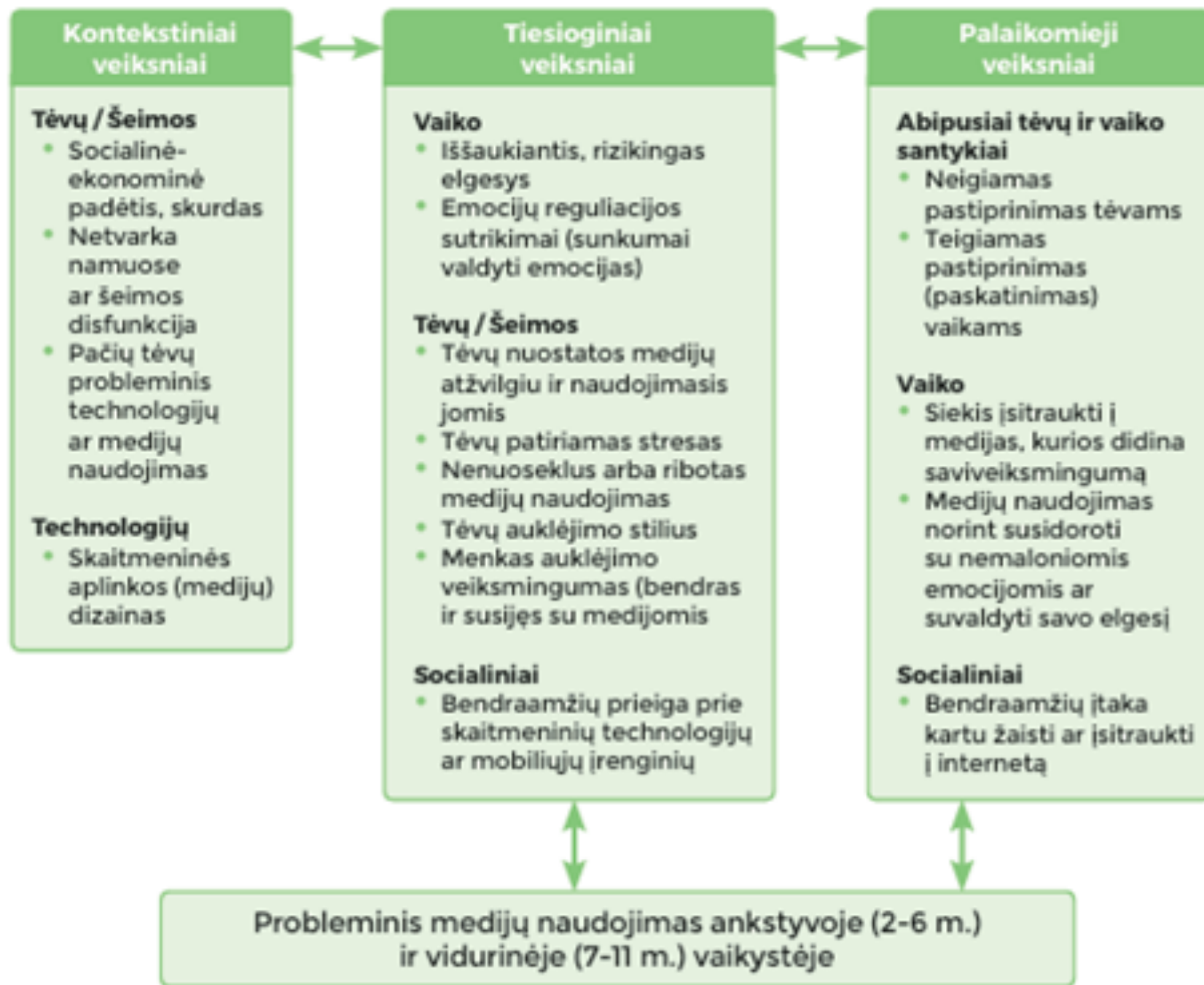
Interakcinė probleminio medijų naudojimo (PMN) vaikystėje teorija (IT-CPU)

- Skirta pagrindiniams rizikos ir apsauginiams veiksniams, pagrindiniams psichologiniams procesams ir kontekstiniams veiksniams, susijusiems su vaikų PMN, tirti
- Remiantis šia teorija, PMN yra sudėtingas procesas, kurį norint pažinti, reikia suprasti, kaip tarpusavyje sąveikauja kontekstiniai, tiesioginiai ir palaikomieji veiksniai.
- Tarpusavyje sąveikaudami šie veiksniai daro įtaką PMN vystymuisi vaikystėje ir didina tikimybę, kad vėliau išsivystys sunkesnis PMN
- Teorija remiasi kontekstiniu požiūriu į vaiko raidą ir Bronfenbrenner'io sukurtu bioekologiniu žmogaus raidos modeliu (1979)

**Bronfenbrenner'io
aplinkos modelis (1979)**

Pastaba:
rodyklės,
apskritimas,
žymi apibūtinamus
ryšius visuose lygiuose

Praktinis pavyzdys

Modė yra vidutinio amžiaus moteris. Pirmoji jos santuoka nenusisekė, šiuo metu gyvenanti antroje santuokoje ir augina du mažamečius (1 ir 3,5 metų) vaikus. Iš pirmosios santuokos ji turi paauglę dukrą, kuri gyvena su tėvu, santykiai su kuria yra komplikuoti dėl tėvų skyrybų. Modė labai trokšta, jog naujoji santuoka pavyktų.

Kartą po renginio jų šeima sutinka draugus, kurie pakviečia nueiti į kavinę išgerti kavos ir pabendrauti. Įstaiga, į kurią užsuka, turi tik staliukus lauke ant pakylos. Į ją veda statūs laiptai, kavinėje nėra atskiros erdvės vaikams, staliukai taip pat nepritaikyti mažamečiams. Vyresnis vaikas yra labai aktyvus, jis nenori sėdėti prie stalo, muistosi, nori bėgioti. Mama turi prižiūrėti kūdikį, taip pat rūpintis, kad kitas vaikas nenukristų nuo laiptų. Tėtis tuo metu bendrauja su draugais. Triukšmas didėja, mamai atrodo, jog vaikų elgesys jam trukdo, todėl vyresnėliui duoda mobilųjį telefoną, įjungia žaidimą. Vaikas nurimsta. Atnešus maistą, mama nori paimti telefoną, vaikas nenori atiduoti, mama nusileidžia. Baigus valgyti, šeima susiruošia eiti. Mama paima telefoną, vaikas užprotestuoja. Einant iš kavinės, jis nuolat prašo telefono, mamai tenka nukreipinėti vaiko dėmesį. Tai tęsiasi iki pat automobilio. Modė draugei pasiskundžia, jog jai tampa vis sunkiau paimti telefoną iš vaiko, kai jį jam duoda norėdama susitvarkyti namus.

Klausimai

Remiantis interakcine probleminio medijų naudojimo (PMN) vaikystėje teorija (IT-CPU), įvardinkite kontekstinius, tiesioginius ir palaikomuosius veiksnius, kurie gali įtakoti PMN riziką šioje šeimoje

Ar medijų naudojimas buvo tinkamas?

Ką pasiūlytumėte tėvams šioje situacijoje?

- Aplinkos pasirinkimas;
- Šeimos nariai;
- Elgesys.

PMN rizikos ir apsauginiai veiksniai
(žr. padalomąją medžiagą)

Praktinė veikla

- Situacijų nagrinėjimas grupėje
- Refleksija

Ačiū už
dėmesį

